BIBLIOTECA CENTRALA ASOCIATIUNII SIBIIU

Anul al 57-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.454/939

Nr. 293 Joi 24 Octombrie 1940
10 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT
500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ACAPARATORII ȘI CONTROLUL

Dela început, din primele luni ale dezlănțuirii războiului, când s'au manifestat primele simptome ale scumpetei, noi am atras atenția autorităților asupra rolului nefast pe care îl joacă, în orice perioadă tulbure, acțiunea acaparatorilor de mărfuri.

Dificultățile pe cari comerțul cinstit le întâmpină, în timpul frământărilor internaționale, în calea aprovizionărilor normale, determină pe unii speculanți să înmagazineze mari cantități de mărfuri, cu intenția precisă de a le pune în vânzare treptat, pe piață, impunând prețurile pe cari le vor ei.

In alte țări s'a făcut o rapidă inventariere a mărfurilor și apoi s'a introdus „raționalizarea" pe baza căreia se dă fiecărui consumator o cantitate redusă, dar egală pentru toți și cu prețul de cost, la care se adaogă un câștig echitabil pentru vânzător.

Această constrângere, Românii n'a introdus-o, dar de această libertate au profitat acaparatorii, cari aveau la dispoziție capitaluri și cari au dosit mărfurile în așteptarea momentului prielnic când specula poate impune prețurile dorite de profitori.

Conducătorul statului, generalul Antonescu, în declarațiile făcute în consiliul economic, s'a ridicat cu hotărîre împotriva „lipsei de patriotism a speculanților care pândesc Statul la astfel de răspântii și secătuesc cât mai mult, în profitul lor, forța de rezistență morală și materială, mai ales a celor săraci".

Această lipsă de patriotism a speculanților nu e o surpriză pentru nimeni, dar din experiența făcută în trecutul război, toate statele au adoptat măsuri legale drastice, împotriva celor cari profită de pe urma mizeriei generale, împotriva celor cari nu înțeleg că Statul, cerând tuturora sacrificii grele, cari merg până la sacrificiul vieții în caz de război, nu poate tolera cu nici un chip criminala spoliere pe care o pregătesc în umbră corbii acaparatori.

Conducătorul Statului mai constată că sunt autorități de dirijare, de control și de execuție, cari, din nepricepere ori din necinste, nu-și fac și nici nu vor să-și facă datoria.

Autoritățile superioare au datoria să impună tuturor organelor subalterne să-și facă datoria, să urmeze comandamentele de muncă, de onestitate și supunere de care pomenește conducătorul Statului, spre a servi de exemplu celor cari nu înțeleg cerințele vremii și nu-și dau seama că tolerând acțiunea speculanților contribuie la sporirea neîncetată a scumpetii traiului.

Având la îndemână toate mijloacele represive, guvernul trebue să aducă la realitate și pe acaparatorii speculanți și pe acei funcționari de control, cari nu vor să-și facă datoria.

Prin „acaparator" nu se poate înțelege decât cel care înmagazinează mărfuri cu intenția de a le revinde; calificativul nu poate privi cetățenii cari, în vederea iernii, și-au adunat provizii pentru hrana lor și a familiilor lor, sentiment gospodăresc ce nu poate dăuna nimănui.

OPERAȚIUNILE AERIENE ȘI NAVALE

Atacul regiunei petrolifere britanice din insula Bahrein. — Acțiunea aviației germane, britanice și italiene

Acțiunea aviației beligeranților continuă cu aceeaș intensitate, în diferite regiuni ale Angliei, Germaniei, Franței ocupate de germani, Italiei de nord, Africei de nord și orientală și Asiei occidentale. Pentru întâia oară înregistrăm un atac aerian la distanță mare și deci în condițiuni excepționale. Aviația italiană a atacat în noaptea de 19 Octombrie a. c. regiunea petroliferă din insula Bahrein (golful Persic din Asia), care este în posesiunea Marei Britanii. Formația de atac italiană, compusă din aparate grele de bombardament și o rază de acțiune mare, a parcurs fără escală, o distanță de aproape 4500 km. până la obiectivul ce i s'a ordonat să-l atingă.

Insula Bahrein, face parte din arhipelagul cu acelaș nume și e situată într'un golf în apropiere de coasta occidentală (El Hassa) a golfului Persic. Ea face parte din „Șeikaratul" Hedjar, sau Anal, care împreună cu șeikaratele Koweit și Katar sunt „protejate" de Marea Britanie. Regiuni petrolifere exploatate de englezi sunt atât în insula cea mare din arhipelagul Bahrein, cât și pe coasta de nord a golfului Persic, unde sunt importantele rafinerii și instalații ale societății „Anglo-Persian & Co".

După comunicatul oficial al marelui cartier general italian, aparatele de bombardament au atins obiectivul format dintr'un grup de rafinerii, depozite și rezervoare pentru păstrarea carburanților, precum și conducta de petrol, prin care se transportă anual o cantitate de aproape un milion de tone, atât spre portul militar situat pe coasta insulei Maharrack, cât și spre stațiunea de încărcare din golful Sitrah. După comunicatul englez din Cairo, atacul regiunei petrolifere din insula Bahrein s'a dat de patru avioane italiene și pagubele n'au fost mari.

Câteva avioane britanice au trecut în cursul nopței de 20—21 Octombrie, frontiera Elveției, de-asupra munților Jura, în direcția sud-est și odată apărute de-asupra teritoriului Elveției, artileria antiaeriană a deschis focul împotriva lor.

Avioanele britanice au trecut Alpii în Italia de nord și au bombardat mai multe localități, între care și orașul Verona, precum și păduri cu bombe incendiare.

Incursiunile aeriene britanice din cursul zilei de eri au fost în așa fel organizate, încât ele s'au extins pe un spațiu mare, cuprins între Berlin și sud de Verona (Italia), după cum și cele germane, unele cu caracter intermitent în valuri succesive și altele, izolate, s'au efectuat în mai multe regiuni ale Angliei.

In rezumat, din comunicatele oficiale reese că avioanele de luptă britanice au atacat în valuri succesive Berlinul, aruncând bombe incendiare, precum și alte regiuni din Germania occidentală.

Replica — sub titlul de represalii — a fost dată de avioanele ușoare de luptă germane, care au aruncat o mare cantitate de bombe asupra Londrei și diferitelor instalațiuni de pe ambele maluri ale Tamisei. Atacurile au continuat apoi și în cursul nopței, asupra acelorași regiuni, de astă dată ele au fost date de avioane grele de bombardament.

In zona orientală a coastelor Angliei operează submarinele și avioanele-torpiloare germane, împotriva convoiurilor de vase de comerț, protejate de vase de război. Câteva vase de comerț engleze au fost scufundate, iar unitățile din convoiurile din care făceau parte, risipite.

R. S.

DIN ARDEALUL RĂPIT

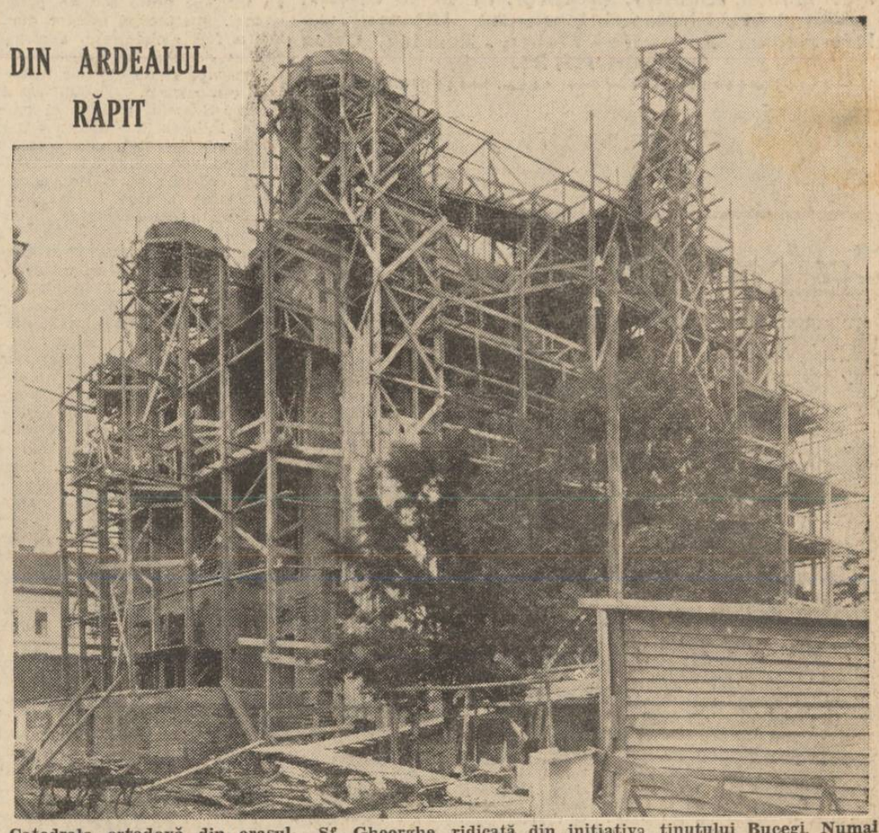

Catedrala ortodoxă din orașul Sf. Gheorghe, ridicată din inițiativa ținutului Bucegi. Numai din roșu a costat 20 milioane

Un avion sanitar german a salvat echipajul unui avion britanic

Berlin, 21 (Rador). — Un avion sanitar german a salvat eri echipagiul unui avion britanic „Bristol-Blenheim", doborît deasupra Canalului Mânecii. Dintre cei trei membri ai echipagiului salvat, unul fusese rănit grav, altul mai ușor, iar al treilea era teafăr.

Doi dintre ei sunt neozelandezi, intrați de curând în aviația engleză. Ei sunt foarte tineri și lipsiți de experiență. Erau la al doilea sbor contra inamicului.

Un nou ziar a apărut la Paris

Paris, 21 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Un nou ziar intitulat „le Cri du Peuple" a apărut la Paris.

Directorul noului ziar este d. Jacques Doriot, președintele partidului popular francez.

Îmbunătățirea aprovizionării populației Parisului cu cartofi

Paris, 21 (Rador). — *Un comunicat al autorităților germane anunță că guvernul german este decis a da ajutor pentru ameliorarea aprovizionării populației franceze cu cartofi.*

Pe baza unui acord cu guvernul francez, 100.000 tone de cartofi vor fi puse la dispoziția sa și transportate în Franța. Această cantitate va fi destinată în prim rând, pentru aprovizionarea populației Parisului.

După ultimele succese ale aviației și marinei germane

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 20. — „Cu sau fără ofensivă, victoria Germaniei este asigurată".

Aceasta este teza care s'a impus în urma ultimelor succese ale aviației și marinei germane. Atmosfera în rândurile populației germane este caracterizată prin încrederea deplină în victoria germană. „Timpul și blocada" lucrează acum în favoarea Germaniei și nu trebue să se aplice decât tactica de până acum, ca Anglia să fie dusă la capitulare.

Ziarele germane publică fotografia căpitanului Prien, care a realizat noui succese scufundând într'o singură noapte vapoare cu un tonaj total de 50 mii de tone. Aceste fapte au arătat ce eficacitate mare au submarinele germane. Dacă ne gândim că submarinele germane au ajuns de abia acum la numărul plănuit — se afirmă că acum se află 100 de submarine în serviciu — atunci ne putem ușor închipui ce vor însemna submarinele germane pentru Anglia. Nu se exagerează de loc când se afirmă că submarinele germane vor juca în curând, în războiul împotriva Angliei, același rol ca și aviația germană.

Inițiativa atât în domeniul militar, diplomatic, cât și economic, aparține Germaniei. Nu există nicio îndoială că atacurile aviației britanice asupra continentului european nu sunt decât acțiuni de prestigiu. Berlinul a fost și ieri bombardat de aviația britanică. Obiective militare n'au fost lovite, iar presa germană arată că aviația britanică a distrus câteva case și a omorît câteva persoane civile. Cu astfel de fapte însă nu se câștigă războiul și nici nu se sparge lanțul de oțel întins în jurul insulei britanice. De asemenea, activitatea diplomatică britanică este dela început condamnată la eșuare. La Berlin se spune că misiunea d-lui Eden în Orientul apropiat va deveni o anecdotă, nu un episod. Ziarul „Nachtausgabe" spune că ținta d-lui Eden nu este de a organiza o ofensivă, ci rezistența britanică în marea Mediterană. D. Eden pregătește „o nouă retragere glorioasă".

*

Asupra călătoriei domnului Himmler în Spania, se afirmă că misiunea d-sale este de a organiza serviciul poliției spaniole. Aceasta înseamnă că Spania se leagă și mai mult de axă.

*

D. von Ribbentrop, ministrul de externe al Reichului, a părăsit Duminecă Berlinul. Nici colaboratorii săi intimi n'au fost văzuți azi la ministerul de externe german. Se afirmă că d. von Ribbentrop se află în Germania și că se va înapoia în curând la Berlin.

Cercurile politice berlineze și vizita d-lui Himmler în Spania

Berlin, 21 (Rador). — *In cercurile politice berlineze se declară că vizita d-lui Himmler în Spania reprezintă un răspuns la vizita pe care d. Serrano Suner, în vechia sa calitate de ministru de interne al Spaniei a făcut-o șefului poliției germane în timpul șederii sale la Berlin.*

Răspunzând unei întrebări a ziariștilor străini, un purtător de cuvânt al ministerului de externe german a confirmat această interpretare, declarând că d. Himmler va continua cu siguranță întrevederile pe care le-a avut la Berlin cu d. Suner.

Se subliniază în cercurile politice faptul că tocmai în timp de război problemele puse de serviciul de supraveghere, al cărui șef în Germania este d. Himmler, joacă un rol destul de important.

Corespondentul lui New-York Times despre o apropiată cooperare a flotei americane cu cea britanică în Extremul Orient

New York, 21 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." anunță:

Corespondentul lui „New York Times" transmite de la Hong Konk că se văd acolo semnele planului fixat de mai multă vreme cu privire la o cooperare a flotei americane cu cea britanică în Extremul Orient.

De mai mult de două luni se află la Hong Kong un oarecare număr de supape pentru submarine americane. Cercurile navale cred că Hong Kong-ul ar putea servi de bază pentru submarine, în cazul când englezii ar pune la dispoziția americanilor, stațiunile lor din Extremul Orient.

In acest caz 25 de submarine, având o rază de acțiune mai întinsă, ar putea, plecând de la Hong Kong, să captureze transporturile japoneze în mările chineze și de a împiedeca în bună parte aprovizionările ce ar veni din Japonia pentru armatele japoneze.

In afară de supape-plonjoare, șantierele din Hong Kong dispun de întreg utilajul de care submarinele americane ar putea avea nevoe.

„FISCALITATE SĂLBATECĂ"

In directivele cu caracter economic date guvernului de conducătorul statului, generalul Antonescu, se precizează între altele:

„In primul rând însă, țiu să subliniez că viața economică nu se va putea însănătoși atâta timp cât va fi copleșită de o fiscalitate sălbatecă, complicată și improvizată sub presiunea necesităților bugetare".

Care întreprindere, care cetățean n'au avut să sufere de pe urma complicatului și improvizatului sistem fiscal, cu zeci de timbre, de taxe, de biruri, un adevărat labirint întunecat în care ori cât de atent, de corect și de prevăzător ar fi cineva, rar scapă de rigorile vreunei contravenții nebănuite!

Reprezentanții acestei prigoane fiscale nu se mulțumeau să aplice strict litera legilor și mulți din ei, de teamă de a nu le scăpa nici un birnic neîncasat, declarau „contravenienți" și pe cei cari nu aveau nicio vină. „Mai bine să încasezi și dela cei cari nu datorează nimic, decât să scape vreunul netimbrat", era deviza celor cari lucrau la aplicarea concepțiilor fiscale „improvizate, complicate și sălbatece" ale trecutului.

Ca ori ce cetățean, și noi le-am cunoscut amarul, sub o formă care trece dincolo de abuz, ajungând la ridicol.

...Ne-am pomenit cu niște acte oficiale și solemne, prin care directorul casei fondului național al aviației și un membru în comitet hotărăsc, la 18 Septembrie 1940, „conform art. 14 par. 13 L. T. și art. 19 și 7 cap. VII l. f. n. a. și art. 45 L. T.", constatase prin procesul verbal al d-lui Gh. Albinescu că ziarul „Universul" a comis acum doi ani o „fraudare" de 198 lei la timbrul de aviație, pentru care fapt ne aplică o amendă de 2000 lei plus de cinci ori timbrul „fraudat", total: 2990 lei.

Respectuoși față de lege, dar cunoscători ai chinezeriilor fiscale, am cercetat să vedem de ce fapt ne-am făcut vinovați acum doi ani față de paznici scrupuloși ai timbrului de aviație. Și am constatat:

Că „Universul", pentru încurajarea mișcării sportive, a comandat în Iulie 1938, la Monetăria Statului, 600 medalii pe cari să le distribue, în mod gratuit, ca premii, la concursurile sportive.

Am plătit suma de 66.000 lei, monetăria a executat comanda și ne-a dat factura No. 2829 din Noembrie 1938.

Monetăria fiind instituție de stat n'a pus timbrele de aviație de 198 lei, nici nu ne-a cerut nouă să le plătim, ceace firește am fi făcut-o pe loc, deși e fapt arhicunoscut că factura se alcătuește de cel care furnizează marfa.

(Continuare în pag. 2-a)

POLITICA EXTERNĂ A IUGOSLAVIEI

DECLARAȚIILE D-LUI SVETKOVICI

Belgrad, 21 (Rador). — D. Svetkovici, președintele consiliului de miniștri, într'un discurs pronunțat Luni la Niș, la conferința partidului guvernamental a declarat următoarele:

„Acum ne găsim în fața unei situații internaționale limpezi Poziția noastră ne cere să urmămă politica externă pe care am dus-o și până în prezent, adică să ne ferim de orice aventură și de tot ce ar putea să turbure pacea.

Pentru acest motiv noi am ținut și ținem să întreținem cu toți vecinii noștri raporturi bune și amicale".

In sfârșit, primul ministru a declarat că un împrumut intern de mai multe miliarde dinari va fi subscris în curând. Acest împrumut va fi folosit pentru mari lucrări publice, în special pentru ameliorarea și construirea șoselelor.

Cercurile romane despre prezența d-lui Eden în Egipt

Roma, 21 (Rador). — In cercurile romane se constată că prezența d-lui Eden în Egipt este prin ea însăși o dovadă de gravitatea situației Angliei în Mediterană și cu deosebire în Egipt.

Italia urmărește cu profundă simpatie acțiunea Egiptului, care rezistă presiunilor engleze și nu consimte să fie târât într'un război care nu este al ei. Egiptenii știu bine că Italia a declarat totdeauna și mai declară și acum că ea luptă contra Angliei pe teritoriul Egiptului, fiindcă acesta a fost ales de englezi, și nu contra egiptenilor, a căror eliberare de sub jugul britanic este dorită de Italia.

Prezența d-lui Eden în Egipt ar putea trezi speranțe în câteva țări care mai sunt încă legate de Anglia, dar se știe în Italia că partea sănătoasă a Egiptului nu este dispusă să sufere presiunea engleză.

Totuși, în Italia și în Germania, nici presiunile engleze, nici rezistențele antiengleze nu sunt supraestimate.

Cât despre rămășițele de curente filobritanice din unele țări ele trebue să țină seamă de realitatea că axa merge hotărîtă spre victorie, ceeace devine pe fiecare zi tot mai vădit.

COMENTARIILE ZIARULUI BULGAR „SLOVO"

Sofia, 21 (Rador). — *Corespondentul agenției „Stefani" transmite:*

Ziarul „Slovo", comentând vizita d-lui Eden și întrunirea miniștrilor britanici din țările balcanice, afirmă că aceste două fapte nu vor putea să dea rezultate, dată fiind hotărîrea neclintită a statelor balcanice de a se opune oricărei încercări de extindere a războiului la teritoriile lor.

In cercurile bulgare se subliniază ca foarte interesant faptul că d. Eden a renunțat la intenția de a mai vizita Turcia și Grecia.

După catastrofa din Spania

Barcelona, 21 (Rador). — **Ploaia a încetat și apele s'au retras. Pe urma lor, dezastrul pare și mai mare.**

Numărul victimelor a crescut la 31, în urma prăbușirii bisericii din satul Tech, unde au fost descoperite șase cadavre.

Autoritățile organizează în grabă opera de ajutor; echipe de muncitori și soldați ridică dărâmăturile de pe străzi; a fost organizat convoiul de catâri pentru aprovizionarea populației.

Au fost luate măsurile necesare pentru evitarea epidemiilor posibile din cauza lipsei de apă de băut de care sufăr numeroase sate.

*

Barcelona, 21 (Rador). — **In districtele inundate, lucrările de amenajare se urmează cu înfrigurare. Se crede că sub dărâmături și aglomerări de materiale, se găsește încă un număr de victime.**

Serviciile publice sunt distruse în tot lungul drumurilor.

Pe șoseaua San Querico, s'a produs o nouă prăbușire de teren, oprind circulația. Din cauza ploilor abundente, fluviul Besos s'a revărsat.

*

Barcelona, 21 (Rador). — **Primele 33 victime ale catastrofalelor inundații au fost înmormântate la Torello, în prezența generalului Mujica, guvernatorul militar.**

Printre aceste 33 victime se află 20 femei și 7 copii.

INAUGURAREA PRIMEI CANTINE LEGIONARE

O parte din asistență, la serviciul divin
(Darea de seamă în corpul ziarului)

ANCHETA ZIARIȘTILOR STRĂINI LA FRONTIERA ROMÂNO-MAGHIARĂ

Ziariștii străini stând de vorbă cu un ungur care a optat pentru cetățenia maghiară și, deci, părăsește România, de bună voe.
(Darea de seamă în corpul ziarului)